

JURISPRUDENTIENIEUWSBRIEF • BESTUURSRECHT

Landelijk Bureau Vakinhoud rechtspraak, team bestuursrecht

Externe email redactieJnB@rechtspraak.nl

Telefoon 088 361 1020

Citeertitels JnB 2021

Inhoud

In deze Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht vindt u de volgende onderwerpen:

Algemeen bestuursrecht	2
Schadevergoedingsrecht	5
Omgevingsrecht	7
8.40- en 8.42-AMvB's	7
Ziekte en arbeidsongeschiktheid	7
Bijstand	10
Sociale zekerheid overig	11
TOZO, NOW, TOFA	11
Bestuursrecht overig	13
Studiefinanciering	13
Vreemdelingenrecht	14
Terugkeerbesluit	14
Asiel	14
Opvang	15
Richtlijnen en verordeningen	16
Vreemdelingenbewaring	22
Procesrecht	23

De Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht (JnB) komt – uitgezonderd in vakantieperiodes – elke week uit en bevat een selectie van de meest actuele en belangrijkste bestuursrechtelijke jurisprudentie. De uitspraken worden per (deel) rechtsgebied aangeboden. Door in de inhoudsopgave op het onderwerp van voorkeur te klikken komt u direct bij de uitspraken op het desbetreffende rechtsgebied. De essentie van de uitspraak wordt beknopt weergegeven in koptekst en samenvatting. De link onder de uitspraak leidt door naar de volledige tekst van de uitspraak.

Algemeen bestuursrecht

JnB 2021, 715

MK CRvB, 09-09-2021, 19 3625 PW

Raad van bestuur van de Sociale verzekeringsbank (hierna: SvB).

Awb 2:14 lid 1, 2:17, 3:40, 3:41, 6:7, 6:8 lid 1, 6:11

BEZWAARTERMIJN. ELEKTRONISCH VERKEER. Het zorgvuldigheidsbeginsel en het belang van toegang tot de rechter brengen met zich mee dat, in situaties waarin een belanghebbende aangeeft dat hij elektronisch bereikbaar is voor de overheid zonder dat hij de optie heeft aangevinkt een email te willen ontvangen steeds wanneer een bericht in de Berichtenbox is geplaatst, het bestuursorgaan controleert of dit werkelijk de bedoeling van de belanghebbende is. Indien deze controle niet heeft plaatsgevonden, is niet voldaan aan de vereiste zorgvuldigheid en moet de rechtsbescherming van de burger prevaleren boven het belang van het bestuursorgaan. Als uitgangspunt bij de toepassing van artikel 6:11 van de Awb geldt dat het ontbreken van een notificatie ertoe leidt dat de indiener van een te laat bezwaar de termijnoverschrijding niet wordt tegengeworpen als hij binnen de in de Awb voorgeschreven termijn van zes weken nadat hij kennis heeft genomen van het besluit, alsnog bezwaar maakt. Het bestuursorgaan kan aannemelijk maken dat er omstandigheden aanwezig zijn waarin voor afwijking van dit uitgangspunt aanleiding bestaat.

Besluit waarbij de SvB de aanvraag voor een AIO-aanvulling buiten behandeling heeft gesteld. [...]

4.3. Zoals de Raad bij de uitspraak van heden in de zaken 18/5586 PW en 18/5587 PW heeft geoordeeld, is het besluit van 18 december 2017 op 20 december 2017 in de Berichtenbox van appelland in MijnOverheid (Berichtenbox) geplaatst en aldus op de voorgeschreven wijze aan appelland bekendgemaakt. Dat betekent dat de bezwaartermijn is aangevangen op 21 december 2017 en liep tot en met 1 februari 2018. Appelland heeft na afloop van deze termijn op 21 maart 2018 en dus te laat, bezwaar gemaakt .

4.4. Dat het besluit van 18 december 2017 op 20 december 2017 in de Berichtenbox is geplaatst en appelland niet tijdig bezwaar heeft gemaakt, brengt met zich mee dat moet worden bezien of redelijkerwijs niet kan worden geoordeeld dat appelland in verzuim was bij het indienen van bezwaar. In dit verband is het volgende van belang.

Termijnoverschrijding bij elektronisch berichtenverkeer – algemene overwegingen

4.4.1. Het elektronisch berichtenverkeer tussen burger en overheid heeft in de afgelopen jaren – kort samengevat – vele burgers overvraagd. Het is meer dan incidenteel voorgekomen dat burgers hebben gemeld elektronisch bereikbaar te zijn zonder zich in volle omvang te hebben gerealiseerd wat dit voor gevolgen had. De Raad wijst onder andere op het rapport van de Nationale Ombudsman (Ombudsman) van 17 januari 2017 “Svb: digitaliseren = informeren” met nr. 2017/001 over de communicatie van de SvB over digitalisering, en het rapport van 6 september 2017 “Hoezo MIJNoverheid?” met nr. 2017/098 over knelpunten voor burgers bij MijnOverheid/de Berichtenbox. In zijn rapport van 17 januari 2017 heeft de Ombudsman de SvB onder andere gewezen op de belangrijke rol van de e-mailnotificatie, de actieve rol die van de SvB wordt verwacht als blijkt dat de e-mailnotificatie niet kan worden afgeleverd en de SvB aanbevoelen de burger te informeren welke berichten in de Berichtenbox worden geplaatst en welke berichten per post worden verstuurd. In het rapport van 6 september 2017 heeft de Ombudsman het Ministerie van Binnenlandse Zaken geadviseerd om alle mensen die een account hebben en daaraan geen e-mailadres hebben gekoppeld, per brief te benaderen om te monitoren of geactiveerde accounts

langere tijd niet worden bezocht, terwijl er nieuwe berichten in staan en via een ander kanaal contact op te nemen met de eigenaars van een dergelijk account om na te gaan of zij ervan op de hoogte zijn dat zij berichten ontvangen in de Berichtenbox. De gesignaleerde problemen hebben ook tot aanpassingen van de regeling van het elektronisch berichtenverkeer geleid, waardoor een aantal van deze problemen inmiddels is opgelost.

4.4.2. De huidige regeling is echter, ondanks de door de Ombudsman in zijn rapporten van 17 januari 2017 en 6 september 2017 afgegeven signalen omtrent het belang van de emailnotificatie, nog niet zo ingericht dat een burger die meldt dat hij langs elektronische weg voldoende bereikbaar is, daarmee automatisch aangeeft dat hij via zijn e-mail een melding wil krijgen dat er een bericht in zijn Berichtenbox is geplaatst. De burger moet hiervoor een afzonderlijke handeling (het zetten van een extra vinkje) verrichten. Dat de burger dit soms nalaat en dat dit tot het ongewenste gevolg leidt dat de burger berichten in zijn Berichtenbox ontvangt zonder dat hij hierop is geweest, wordt inmiddels breed onderkend.

4.4.3. In het wetsvoorstel Modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer is in artikel 2:10 van de Awb als uitgangspunt een notificatieplicht neergelegd. Niet alleen moet de burger ervan op de hoogte worden gebracht dat een bericht in zijn Berichtenbox is geplaatst. Bij de notificatie moet ook informatie over aard en rechtsgevolgen van het besluit en een reactietermijn worden gegeven. Als reden voor de invoering hiervan is genoemd, dat de meeste mensen niet een zo frequent contact met de overheid hebben dat het voor de hand ligt dat zij hun elektronische postbussen net zo vaak 'leggen' als hun fysieke brievenbus thuis of hun privémailbox. Doel van de notificatieplicht is termijnoverschrijdingen door het niet tijdig raadplegen van een bericht te voorkomen. Van een burger kan, aldus de memorie van toelichting, niet worden verwacht dat hij wekelijks zijn Berichtenbox raadpleegt als daar mogelijk enkele maanden geen bericht in zal worden geplaatst. Zie Kamerstukken II, 2018/19, 35 261, nr. 3, p 21. Wordt geen notificatie verzonden, dan kan ingevolge het voorgestelde artikel 2:22 van de Awb de termijnoverschrijding niet aan de geadresseerde worden tegengeworpen.

In het wetsvoorstel is wel voorzien in de mogelijkheid om geen notificatie te ontvangen. Een verzoek om geen notificatie te ontvangen moet echter expliciet worden gedaan.

4.4.4. De voorgestelde notificatieplicht – in wezen een uitwerking van het procedurele zorgvuldigheidsbeginsel neergelegd in artikel 3:2 van de Awb – biedt een oplossing voor het hier aan de orde zijnde probleem in gevallen waarin niet actief een vinkje is geplaatst en de plaatsing in de Berichtenbox wordt gemist. De in het wetsontwerp gekozen oplossing vindt zijn grondslag in de problemen die rijzen wanneer de betrokkene niet merkt dat een bericht in zijn Berichtenbox wordt geplaatst. De daarvoor in het wetsontwerp gegeven motivering is daarom ook voor deze en vergelijkbare zaken van belang. Immers ook ten tijde hier van belang gold dat van een belanghebbende niet kon worden verwacht dat hij wekelijks de Berichtenbox raadpleegde. De vraag is dan wat er, totdat het elektronische bestuurlijk verkeer voor de burger met meer specifieke wettelijke waarborgen is omkleed, van het bestuursorgaan en van de burger mocht en mag worden verwacht.

4.4.5. Hoewel elektronisch berichtenverkeer in de afgelopen jaren een grote vlucht heeft genomen, kan niet uit het oog worden verloren dat het elektronisch berichtenverkeer tussen burger en overheidsorgaan een relatief nieuw fenomeen is. Het elektronisch berichtenverkeer tussen burger en overheid is tot op heden niet voor alle aangelegenheden mogelijk. Evenmin kan uit het oog worden verloren dat niet alle burgers digitaal vaardig zijn en ook mogelijkheden hebben om digitaal te communiceren. Dit is extra klemmend als het gaat om burgers die om hun zaken met de overheid te

regelen op hulp van derden zijn aangewezen, maar niet altijd voldoende toezicht kunnen houden op de manier waarop die derden zich van hun taak kwijten. Dit terwijl ook de in artikel 6 van het EVRM gewaarborgde toegang tot de rechter aan de orde is.

4.4.6. Het zorgvuldigheidsbeginsel genoemd in 4.4.4 en het belang van toegang tot de rechter brengen met zich mee dat, in situaties waarin een belanghebbende aangeeft dat hij elektronisch bereikbaar is voor de overheid zonder dat hij de optie heeft aangevinkt een email te willen ontvangen steeds wanneer een bericht in de Berichtenbox is geplaatst, het bestuursorgaan controleert of dit werkelijk de bedoeling van de belanghebbende is. Dit is immers voor redelijke twijfel vatbaar. Zoals volgt uit de rapporten van de Ombudsman en het wetsontwerp genoemd in 4.4.3 ligt het niet voor de hand, en heeft het ook sedert de invoering van het elektronisch verkeer tussen overheid en burger nooit voor de hand gelegen, dat een burger vrijwel wekelijks controleert of van de zijde van de overheid een bericht is ontvangen. Zonder notificatie zou dit wel moeten gebeuren, omdat de overheid niet enkel in reactie op een verzoek van een burger communiceert, maar ook op eigen initiatief voor de burger ingrijpende – vaak ook belastende – beslissingen kan nemen en in de Berichtenbox plaatsen.

4.4.7. De in 4.4.6 genoemde controle kan eenvoudig plaatsvinden, bijvoorbeeld door middel van een brief, eventueel voorafgegaan door een telefoongesprek, waarin het bestuursorgaan de burger éénmalig op de hoogte brengt van de gevolgen van zijn melding en de burger de vraag voorlegt of de melding overeenstemt met zijn bedoeling.

4.4.8. In een situatie dat een controle als bedoeld in 4.4.6 niet heeft plaatsgevonden, is niet voldaan aan de vereiste zorgvuldigheid en moet de rechtsbescherming van de burger prevaleren boven het belang van het bestuursorgaan dat is gemoeid met het vast komen te staan van de rechtsverhouding tussen deze burger en het bestuursorgaan. Artikel 6:11 van de Awb biedt hiertoe ook de mogelijkheid. Als uitgangspunt bij de toepassing van dit artikel heeft – aansluiting zoekend bij wat is neergelegd in het wetsvoorstel genoemd in 4.4.3 – te gelden dat het ontbreken van een notificatie ertoe leidt dat de indiener van een te laat bezwaar de termijnoverschrijding niet wordt tegengeworpen als hij binnen de in de Awb voorgeschreven termijn van zes weken nadat hij kennis heeft genomen van het besluit, alsnog bezwaar maakt. Voor een beperking van de termijn van zes weken tot twee weken als door de Svb bepleit ziet de Raad, gelet op de hiervoor geciteerde toelichting bij het wetsvoorstel Modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer, geen aanleiding.

4.4.9. Het in 4.4.8 genoemde uitgangspunt laat onverlet dat het bestuursorgaan aannemelijk kan maken dat er omstandigheden aanwezig zijn – zoals het willens en wetens afstand hebben gedaan van de ontvangst van een notificatie, of het geopend hebben van de Berichtenbox zonder het bericht van het bestuursorgaan te hebben gelezen – waarin voor afwijking van dit uitgangspunt aanleiding bestaat.

Toepassing op de zaak van appellant

4.5.1. Uit de beschikbare stukken is niet gebleken dat de Svb enig onderzoek heeft gedaan of enige actie heeft ondernomen om te achterhalen of appellant zonder een notificatiebericht stukken van de Svb wenste te ontvangen. Appellant is ook niet per e-mailnotificatie of per reguliere post over de plaatsing van het besluit van 18 december 2017 in de Berichtenbox geïnformeerd. Uitgangspunt is daarom dat de overschrijding van de bezwaartermijn niet aan appellant kan worden tegengeworpen.

4.5.2. De overige omstandigheden van het geval geven geen aanleiding om van dit uitgangspunt af te wijken. Vanaf het moment dat appellant zijn Berichtenbox op 19 november 2015 heeft geactiveerd, heeft de Svb daarin twee jaar lang geen berichten geplaatst. De Svb is daarentegen alle correspondentie, waaronder ook besluiten, per post aan appellant blijven versturen. In december

2017 heeft de Svb opeens weer gebruik gemaakt van de Berichtenbox van appellant. Over deze plotselinge wijziging in de wijze van verzending is appellant niet geïnformeerd. Uit het verhandelde ter zitting begrijpt de Raad dat het zonder enige richtlijn aan de individuele behandelaar is overgelaten om per bericht een keuze te maken of dit per post zal worden verzonden of in de Berichtenbox zal worden geplaatst. De onduidelijkheid die als gevolg hiervan voor een belanghebbende kan ontstaan, behoort niet voor zijn of haar risico te komen.

Conclusie ontvankelijkheid bezwaar

4.6. Uit 4.5.1 en 4.5.2 volgt dat, anders dan de rechtbank heeft geoordeeld, de Svb het bezwaar van appellant tegen het besluit van 18 december 2017 ten onrechte niet-ontvankelijk heeft verklaard. Redelijkerwijs kan niet worden geoordeeld dat appellant ter zake van de termijnoverschrijding in verzuim is geweest. De Svb had daarom inhoudelijk op het bezwaar van appellant tegen dit besluit, waarbij de aanvraag van appellant buiten behandeling is gesteld, moeten beslissen. [...]

[ECLI:NL:CRVB:2021:2174](#)

Bij deze uitspraak is een [nieuwsbericht](#) ("Overschrijden bezwaartermijn door niet lezen Berichtenbox MijnOverheid kan burger vaak niet verweten worden") uitgebracht.

JnB 2021, 716

MK ABRS, 04-08-2021, 202002614/1/R3

raad van de gemeente Waadhoeke, verweerder.

Awb 1:2, 6:13, 8:69a

VOORBEREIDINGSPROCEDURE. ONTVANKELIJKHEID. RELATIVITEITSVEREISTE.

Vaststelling bestemmingsplan. Verwijzing naar het arrest van het EU-HvJ van 14 januari 2021 (Stichting Varkens in Nood, [ECLI:EU:C:2021:7](#)) en de ABRS van 4 mei 2021

([ECLI:NL:RVS:2021:953](#)). Aan degene die bij een besluit geen belanghebbende is, maar die wel een zienswijze naar voren heeft gebracht tegen het ontwerpbesluit op basis van de in het nationale omgevingsrecht gegeven mogelijkheid daartoe, zal in beroep niet worden tegengeworpen dat hij geen belanghebbende is. I.c. staat het in artikel 8:69a van de Awb opgenomen relativiteitsvereiste in de weg aan een vernietiging van het bestreden besluit vanwege de beroepsgronden over het ontbreken van bouwvlakken, geluid, Natura 2000-gebieden, bodem en archeologie.

[ECLI:NL:RVS:2021:1747](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Schadevergoedingsrecht

JnB 2021, 717

MK CBb, 17-08-2021, 19/1887

minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, verweerder.

Awb 8:88, 8:89

SCHADEVERGOEDING. Meststoffenwet. Indien partijen zonder tussenkomst van de bestuursrechter overeenstemming bereiken over een gedeeltelijke vergoeding van schade, ligt dit gedeelte van de gevraagde vergoeding niet ter beoordeling van de bestuursrechter

voor. Bepalend voor de bevoegdheid van de bestuursrechter is vervolgens de omvang van het restant van de gevraagde vergoeding, gezien ten opzichte van de wettelijke bevoegdheidsgrens van de bestuursrechter om kennis te nemen van een verzoek om schadevergoeding van ten hoogste € 25.000,-.

Besluit waarbij verweerder op grond van artikel 23, derde lid, van de Meststoffenwet (Msw) het fosfaatrecht van appellante vastgesteld op 6.065 kg. [...]

Het verzoek om schadevergoeding

2.1 Ingevolge artikel 8:88, eerste lid, aanhef en onder a, van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) is de bestuursrechter bevoegd op verzoek van een belanghebbende een bestuursorgaan te veroordelen tot vergoeding van schade die de belanghebbende lijdt of zal lijden als gevolg van een onrechtmatig besluit. Het College is op grond van artikel 8:89, tweede lid, van de Awb bevoegd voor zover de gevraagde vergoeding ten hoogste € 25.000,- bedraagt, met inbegrip van de tot aan de dag van het verzoek verschenen rente, en onverminderd het recht van de belanghebbende om op grond van andere wettelijke bepalingen schadevergoeding te vragen.

2.2 Verweerder heeft aan appellante een schadevergoeding toegekend van € 14.335,19. Hiermee heeft verweerder de door appellante in 2018 gemaakte leasekosten en de gemaakte kosten voor rechtsbijstand, vermeerderd met de wettelijke rente, vergoed. Verweerder heeft geen schadevergoeding toegekend voor de door appellante gestelde, in 2019 geleden schade. Appellante heeft in 2019 287,5 kg fosfaatrechten verkocht. Hieruit blijkt volgens verweerder dat zij de anders toegekende fosfaatrechten niet nodig zou hebben gehad, zodat geen sprake is van gederfde winst.

2.3 Het totale gestelde schadebedrag van appellante bedraagt meer dan € 25.000,-. Hiervan heeft verweerder reeds € 14.335,19 toegekend. Appellante heeft in beroep de berekening van de schade in 2019 geactualiseerd en verzoekt het College verweerder (aanvullend) te veroordelen tot betaling van een schadevergoeding van € 15.941,88, te vermeerderen met de wettelijke rente. Het College ziet zich gesteld voor de vraag of hij bevoegd is kennis te nemen van het door appellante ingediende verzoek om schadevergoeding, nu het totale schadebedrag de in artikel 8:88 van de Awb gestelde drempel van € 25.000,- overschrijdt.

2.4 Voor de bevoegdheid van het College om van het verzoek om schadevergoeding kennis te nemen, is op grond van artikel 8:89, tweede lid, van de Awb de gevraagde vergoeding bepalend zoals deze aan de bestuursrechter is voorgelegd (vergelijk de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 2 augustus 2017 ([ECLI:NL:RVS:2017:2081](#)) onder 9.4). Indien partijen zonder tussenkomst van de bestuursrechter overeenstemming bereiken over een gedeeltelijke vergoeding van schade, ligt dit gedeelte van de gevraagde vergoeding niet ter beoordeling van de bestuursrechter voor. Bepalend voor de bevoegdheid van de bestuursrechter is vervolgens de omvang van het restant van de gevraagde vergoeding, gezien ten opzichte van de wettelijke bevoegdheidsgrens van de bestuursrechter om kennis te nemen van een verzoek om schadevergoeding van ten hoogste € 25.000,-.

2.5 Het College concludeert dat hij bevoegd is kennis te nemen van het verzoek om schadevergoeding. Naar het oordeel van het College ligt een gedeelte van de gevraagde vergoeding dat naar aanleiding van het verzoek door het bestuursorgaan wordt toegekend ook niet ter beoordeling aan de bestuursrechter voor. Dat geldt zowel voor een toekennende beslissing naar aanleiding van een verzoek als bedoeld in artikel 8:90 van de Awb, als voor een toekennende beslissing naar aanleiding van een verzoek als bedoeld in artikel 8:91 van de Awb. De gevraagde vergoeding waarover het College nog een oordeel moet geven bedraagt € 15.941,88, te vermeerderen met de wettelijke rente. Omdat daarmee de gevraagde vergoeding, zoals deze nu aan

het College voorligt, onder de bevoegdheidsgrens van € 25.000,- ligt, is het College bevoegd om van het verzoek om schadevergoeding kennis te nemen. Het College zal het door appellante ingediende verzoek om schadevergoeding beoordelen. [...]

[ECLI:NL:CBB:2021:831](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Omgevingsrecht

8.40- en 8.42-AMvB's

Jurisprudentie Activiteitenbesluit milieubeheer:

- MK ABRS, 08-09-2021, 202004862/1/R1 ([ECLI:NL:RVS:2021:1998](#)).

[Naar inhoudsopgave](#)

Ziekte en arbeidsongeschiktheid

JnB 2021, 718

MK CRvB, 12-08-2021 (publ. 19-08-2021), 20/1264 ZW

Raad van bestuur van het Uvw.

ZW 45 lid 1 aanhef en onder j, 45 lid 7

ZIEKTEWET. INSTEMMING MET BEËINDIGING VAN DIENSTVERBAND TIJDENS ZIEKTE. BENADELINGSHANDELING. I.c. wordt geoordeeld dat niet elke vorm van verwijtbaarheid ontbreekt, maar dat appellant van de gepleegde benadelingshandeling niet in overwegende mate een verwijt kan worden gemaakt. Met zijn werkgever was, zoals ook blijkt uit de in hoger beroep ingediende stukken omtrent een telefoongesprek met de afdeling personeelszaken en de daaropvolgende correspondentie met de directie, kort voor het tekenen van de vaststellingsovereenkomst een conflictueuze situatie ontstaan. Gelet op zijn medische toestand is aannemelijk dat appellant onvoldoende in staat was om de ontstane stressvolle situatie te hanteren en adequaat te reageren. Door het Uvw is nog gesteld dat appellant niet handelingsonbekwaam was en niet met een rechterlijke machtiging is opgenomen. Van (verminderde) verwijtbaarheid is echter niet slechts sprake als de betrokkene handelingsonbekwaam is. Bovendien is slechts van het vragen van een rechterlijke machtiging afgezien, omdat appellant vrijwillig meewerkte aan de opnames. Voor een blijvend gehele weigering van de uitkering is geen plaats. Aangevallen uitspraak vernietigd.

[ECLI:NL:CRVB:2021:2036](#)

JnB 2021, 719

Rechtbank Overijssel, 01-09-2021, ZWO 20/1486

Raad van bestuur van het Uvw, verweerder.

Wet WIA 23 lid 6

ARBEIDSONGESCHIKTHEID. ME/CSV. VERKORTE WACHTTIJD. Het Uvw dient in het kader van een aanvraag om een verkorte wachttijd slechts te beoordelen of sprake is van een

stabiele of verslechterende medische situatie. Als herstel mogelijk is, kan geen sprake zijn van een toekenning met een verkorte wachttijd. De rechtbank concludeert dat zij de verzekeringsarts bezwaar en beroep kan volgen in haar redenering dat op de datum in geding niet is uitgesloten dat de voorgestelde multidisciplinaire behandeling resultaat kon opleveren welke mogelijk tot verbetering van functionele mogelijkheden zou kunnen leiden. Er was toen, dus op 11 januari 2020, nog geen sprake van een evident stabiele of verslechterende situatie. Het Uvw heeft de aanvraag van eiser om een WIA-uitkering met een verkorte wachttijd terecht afgewezen. Beroep ongegrond.

[ECLI:NL:RBOVE:2021:3388](https://ecli.nl/RBOVE:2021:3388)

JnB 2021, 720

MK CRvB, 10-08-2021 (publ. 18-08-2021), 18/4813 WAO, 18/4815 WIA

Raad van bestuur van het Uvw.

de Staat der Nederlanden (minister van Justitie en Veiligheid) (Staat)

WAO 83

ARBEIDSONGESCHIKTHEID. AANVRAAG VRIJWILLIGE VERZEKERING WAO EN WIA.

Appellante ontvangt een WAO-uitkering. De rechtbank heeft terecht geoordeeld dat appellante verzekerde blijft voor de WAO en daarom niet kan worden toegelaten tot de vrijwillige verzekering op grond van de Wet WIA. Geen verschoonbare termijnoverschrijding. Geen sprake van een ongerechtvaardigd onderscheid wat betreft de toelating tot de vrijwillige verzekering tussen personen met een WAO-uitkering en personen met een WIA-uitkering. Beroep op vertrouwensbeginsel slaagt niet.

Raad: [...] 4.1.1. Ingevolge artikel 81, eerste lid, aanhef en onder g, van de WAO, zoals dat artikel luidde op 31 mei 2002, is het Uvw verplicht overeenkomstig het bij of krachtens dit hoofdstuk bepaalde tot de vrijwillige verzekering toe te laten, mits hij hier te lande woont: degene wiens arbeidsongeschiktheidsuitkering, berekend naar een arbeidsongeschiktheid van ten minste 45%, wegens afnemende arbeidsongeschiktheid is herzien naar een arbeidsongeschiktheid van minder dan 45%.

4.1.2. Ingevolge artikel 83, eerste lid, aanhef en onder b, van de WAO, zoals dat artikel luidde op 31 mei 2002 en voor zover hier van belang, dient het verzoek om toelating tot de vrijwillige verzekering te worden ingediend bij het Uvw: door de in artikel 81, eerste lid, onderdeel g bedoelde personen binnen vier weken na de dagtekening van de beslissing, waarbij de arbeidsongeschiktheidsuitkering werd herzien.

4.1.3. Ingevolge artikel 18, eerste lid, onder c, van de Wet WIA, voor zover hier van belang, laat het Uvw tot de vrijwillige verzekering toe: de persoon, wiens verplichte verzekering is geëindigd en die als zelfstandige werkzaamheden verricht of gaat verrichten.

4.2. Appellante ontvangt sinds 4 augustus 1998 een WAO-uitkering. De rechtbank heeft dan ook terecht geoordeeld dat appellante verzekerde blijft voor de WAO en daarom niet kan worden toegelaten tot de vrijwillige verzekering op grond van de Wet WIA. De motivering van de rechtbank wordt onderschreven. Verdere ondersteuning voor het oordeel dat appellante niet kan worden toegelaten tot de vrijwillige verzekering op grond van de Wet WIA wordt gevonden op pagina 105 van de, ook door de rechtbank genoemde, memorie van toelichting bij de Regels omtrent de invoering en financiering van de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen alsmede met betrekking tot de intrekking van de Wet op de (re)integratie arbeidsgehandicapten (Wet Invoering en financiering Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen, Kamerstukken II, vergaderjaar 2004-2005,

30118, nr. 3). Bij de artikelsgewijze toelichting bij artikel 123, vierde lid, van de Wet WIA is het volgende vermeld:

‘Het is niet wenselijk dat personen die een WAO-uitkering hebben zich daarnaast vrijwillig kunnen verzekeren op grond van de Wet WIA, aangezien er zich dan een situatie zou kunnen voordoen dat er uit twee wetten een uitkering volgt. Hoewel op voorhand geen concrete situaties bekend zijn waarbij iemand zowel op grond van de Wet WIA als op grond van de WAO zou moeten worden toegelaten tot de vrijwillige verzekering, valt niet uit te sluiten dat zo'n situatie zich kan voordoen. Derhalve is hier bepaald dat in zo'n geval alleen vrijwillige verzekering op grond van de WAO mogelijk is. Door middel van deze bepaling en artikel 13.1 kunnen zich geen situaties voordoen waarbij uitkering op grond van de verplichte dan wel vrijwillige verzekering van beide wetten samenlopen.’

4.3. Uit 4.2 volgt dat vervolgens aan de orde is de vraag of het Uvw appellante had moeten toelaten tot de vrijwillige verzekering op grond van de WAO.

4.3.1. De WAO-uitkering van appellante is bij besluit van 31 mei 2002 herzien van een mate van arbeidsongeschiktheid van 80 tot 100% naar een mate van arbeidsongeschiktheid van 35 tot 45%. Gelet op het bepaalde in de artikelen 81, eerste lid, aanhef en onder g, van de WAO en 83, eerste lid, aanhef en onder b, van de WAO, zoals deze artikelen luiden op 31 mei 2002, had appellante binnen vier weken na 31 mei 2002 een verzoek om toelating tot de vrijwillige verzekering moeten indienen. Niet in geschil is dat zij ruimschoots na deze vier weken, namelijk pas in april 2017, een aanvraag heeft ingediend voor een vrijwillige verzekering op grond van de WAO.

4.3.2. Wel in geschil is of appellante redelijkerwijs niet geacht kan worden in verzuim te zijn geweest, in welk geval het Uvw bevoegd is te verklaren dat een verzoek toch tijdig is ingekomen. Het oordeel van de rechtbank dat daarvan geen sprake is, wordt onderschreven. Daaraan wordt het volgende toegevoegd. Het enkele feit dat het Uvw in 2002 geen informatie heeft verstrekt over de mogelijkheden om een vrijwillige verzekering WAO af te sluiten brengt niet met zich dat de termijnoverschrijding verschoonbaar moet worden geacht.

4.4.1. Appellante heeft gesteld dat sprake is van een ongerechtvaardigd onderscheid wat betreft de toelating tot de vrijwillige verzekering tussen personen met een WAO-uitkering en personen met een WIA-uitkering. Ten eerste omdat de WAO wel strakke toelatingstermijnen hanteert en de Wet WIA niet. Ten tweede, zoals appellante ter zitting van de Raad heeft toegelicht, omdat iemand met een nog lopende (gedeeltelijke) WIA-uitkering wel een vrijwillige verzekering op grond van de Wet WIA kan afsluiten na het einde van een loondienstverband als gestart wordt als zelfstandige, en appellante in haar situatie niet.

4.4.2. Dat sprake is van een onderscheid op deze punten is niet gebleken. Ter zitting van de Raad heeft appellante erkend dat in artikel 19 van de Wet WIA soortgelijke toelatingstermijnen staan genoemd als in de WAO, zodat dit punt geen nadere bespreking behoeft. Wat betreft het tweede door appellante genoemde punt geldt het volgende. Uit artikel 18, eerste lid, aanhef en onder c, van de Wet WIA blijkt dat ook iemand met een nog lopende (gedeeltelijke) WIA-uitkering na het einde van een loondienstverband geen vrijwillige verzekering kan afsluiten als gestart wordt als zelfstandige. Dit artikel stelt namelijk als voorwaarde dat de verplichte verzekering moet zijn geëindigd. En daarvan is, zoals ook het Uvw ter zitting van de Raad heeft gesteld, bij een nog lopende WIA-uitkering geen sprake. Op grond van artikel 8, eerste lid, van de Wet WIA in samenhang met artikel 8a, eerste lid, van de Ziektewet wordt namelijk mede als werknemer in de zin van de Wet WIA beschouwd, degene die op grond van de verplichte verzekering ingevolge de Wet WIA uitkering ontvangt. Dit betekent dus dat iemand die een nog lopende (gedeeltelijke) WIA-

uitkering heeft verplicht verzekerd blijft op grond van de Wet WIA, en niet voldoet aan de in artikel 18, eerste lid, aanhef en onder c, van de Wet WIA genoemde voorwaarde dat de verplichte verzekering moet zijn geëindigd.

4.5. Bij de door appellante genoemde uitspraak van 29 mei 2019 heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, in navolging van de conclusie van de staatsraad advocaat-generaal van 20 maart 2019, geoordeeld dat bij de beoordeling van een beroep op het vertrouwensbeginsel drie stappen moeten worden doorlopen. De Raad heeft de Afdeling in deze lijn gevolgd. In deze lijn is voor een geslaagd beroep op het vertrouwensbeginsel in de eerste plaats vereist dat de betrokkene aannemelijk maakt dat van de zijde van de overheid toezeggingen of andere uitlatingen zijn gedaan of gedragingen zijn verricht waaruit de betrokkene in de gegeven omstandigheden redelijkerwijs kon en mocht afleiden of en, zo ja, hoe het bestuursorgaan in een concreet geval een bevoegdheid zou uitoefenen. Appellante heeft niet aannemelijk gemaakt dat het Uvw haar heeft toegezegd dat zij binnen dertien weken na het einde van haar loondienstverhouding zou worden toegelaten tot (ook) de vrijwillige verzekering op grond van de WAO. Zo heeft appellante geen stukken overgelegd waaruit dat blijkt. Ook heeft zij geen begin van bewijs aangedragen dat het Uvw haar toezeggingen heeft gedaan, bijvoorbeeld door het noemen van namen van medewerkers van het Uvw die de toezeggingen zouden hebben gedaan dan wel data waarop de toezeggingen zouden zijn gedaan. Het beroep op het vertrouwensbeginsel slaagt dus niet.

4.6. Uit 4.1 tot en met 4.5 volgt dat het hoger beroep niet slaagt. [...]

[ECLI:NL:CRVB:2021:2009](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Bijstand

JnB 2021, 721

MK CRvB, 23-08-2021, 19/4858 PW, 21/925 PW, 21/1948 PW

college van burgemeester en wethouders van de gemeente Wijdemeren.

PW 11 lid 1, 17 lid 1, 18 lid 1, 19 lid 2, 31 lid 1, 54 lid 3

PARTICIPATIEWET. BOODSCHAPPEN ONTVANGEN VAN MOEDER. MIDDELEN. SCHENDING INLICHTINGENVERPLICHTING. SCHADEVERGOEDING. Het moest appellante redelijkerwijs duidelijk zijn dat het feit dat zij structureel en substantieel boodschappen van haar moeder ontving van belang kon zijn voor haar het recht op bijstand. Appellante heeft het ontvangen van de boodschappen niet aan het college gemeld. Zij is dan ook de op grond van artikel 17, eerste lid, van de PW op haar rustende inlichtingenverplichting niet nagekomen.

De boodschappen die appellante ontving zijn geen middelen als bedoeld in artikel 31, van de PW. Dit betekent dus ook dat de door appellante ontvangen boodschappen geen giften zijn die op grond van artikel 31, tweede lid, aanhef en onder m, van de PW door het college geheel of gedeeltelijk kunnen worden uitgezonderd van datzelfde middelenbegrip.

Met de door de moeder van appellante verstrekte boodschappen werd bijna volledig en structureel voorzien in bepaalde kosten die behoren tot de algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan van appellante. Doordat appellante deze kosten niet meer zelf behoefde te voldoen uit de bijstandsnorm, leverde dat haar een substantiële besparing op. Afstemming van de bijstand op de omstandigheden van appellante was daarom aangewezen in die zin dat

geen algemene bijstand behoefde te worden verleend in de specifieke kosten van appellante waarin door de moeder van appellante werd voorzien. [...] Appellante bespaarde door de ontvangst van de boodschappen van haar moeder structureel, en niet incidenteel, op haar uitgaven voor levensonderhoud. Het ging ook niet om vrij te besteden geld. Daarom past het niet in het beleid en slaagt deze grond niet. Er is voldaan aan de voorwaarden om met toepassing van artikel 18, eerste lid, van de PW de bijstand van appellante af te stemmen. Appellante is er niet in geslaagd aannemelijk te maken dat in haar situatie de Nibudnorm geen juiste richtsnoer is voor de vaststelling van kosten die zij als gevolg van het ontvangen van de boodschappen niet hoefde te maken.

Geen strijd met gelijkheidsbeginsel. De verstrekking van boodschappen door de moeder van appellante was, anders dan de voedselpakketten van de voedselbank, geheel vrijblijvend en op geen enkele wijze gebonden aan een voorafgaande aanvraag, voorwaarden, een financiële drempel of een tijdsbeperking.

De herziening en terugvordering over de periode van 16 december 2015 tot 7 april 2017 kunnen wegens een ontoereikende feitelijke grondslag niet in stand kunnen blijven. Herziening en de terugvordering over de periode van 7 april 2017 tot en met 21 juni 2018 kunnen in stand blijven. De Raad kan de zaak zelf afdoen. De Raad zal het bedrag van de terugvordering vaststellen op een bedrag van € 2.835,41.

Appellante heeft op goede grond aangevoerd dat zij voor het huisbezoek van 4 mei 2018 geen geldige toestemming heeft gegeven omdat geen redelijke grond voor het huisbezoek bestond. Daarom was het huisbezoek niet rechtmatig.

Het verzoek van appellante om het college te veroordelen tot het vergoeden van door haar geleden immateriële schade van € 200,- wordt toegewezen. De Raad begrijpt het verzoek van appellante om schadevergoeding in verband met een onrechtmatige en onjuiste publicatie over de zaak zo, dat zij een vergoeding van immateriële schade wenst in verband met het feit dat het college haar in een publicatie van 21 januari 2021 publiekelijk als fraudeur heeft neergezet en zij daardoor in haar persoon is aangetast. Ook deze, door appellante gestelde, gedraging van het college heeft niet geleid tot een besluit. Hiermee voldoet ook dit verzoek niet aan de vereisten van artikel 8:88, aanhef en onder b, van de Awb. Daarom is de Raad ook niet bevoegd om het college te veroordelen tot vergoeding van deze door appellante gestelde schade.

[ECLI:NL:CRVB:2021:1918](#)

De Centrale Raad van Beroep heeft bij deze uitspraak een [nieuwsbericht](#) uitgebracht.

[Naar inhoudsopgave](#)

Sociale zekerheid overig

TOZO, NOW, TOFA

JnB 2021, 722

MK CRvB, 26-08-2021, 21/1053 Tozo

college van burgemeester en wethouders van Haarlem.

Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) 2 lid 1

TOZO. Onder de gegeven omstandigheden kan niet worden gezegd dat appellant een nieuwe onderneming is gestart. Appellant en X waren voor 16 maart 2020, en zijn nadien gebleven, zelfstandig ondernemers die in essentie slechts hun bedrijfsactiviteiten afzonderlijk van elkaar hebben voortgezet. Dit leidt tot het oordeel dat het college in strijd heeft gehandeld met het beginsel dat gelijke gevallen gelijk moeten worden behandeld. Dit betekent dat het onderhavige besluit tot afwijzing van bijstand ingevolge de Tozo zich niet verdraagt met het gelijkheidsbeginsel. Ook voor appellant dient tot toekenning van bijstand ingevolge de Tozo te worden besloten, omdat hem niet kan worden tegengeworpen dat hij niet op 17 maart 2020 bij de KvK als zelfstandige in het handelsregister was ingeschreven.

Afwijzing aanvraag Tozo omdat appellant niet voldoet aan de wettelijke voorwaarde dat hij vóór 18 maart 2020 als zelfstandig ondernemer was ingeschreven in het handelsregister van de KvK. Het college heeft zich daarbij gebaseerd op artikel 2, eerste lid, van de Tozo.

Raad: [...] 4.3. Appellant heeft onder meer aangevoerd dat het college in strijd heeft gehandeld met het gelijkheidsbeginsel. Hij heeft er in dat verband op gewezen dat hij en X vanwege inkomstenderving als gevolg van de coronacrisis hebben besloten de vof op te heffen en de bedrijfsactiviteiten ieder voort te zetten in een eenmanszaak. Dit heeft geleid tot de onder 1.1. vermelde registraties bij de KvK. Het college heeft aan X wel bijstand ingevolge de Tozo toegekend, terwijl uit de gegevens van de KvK blijkt dat de eenmanszaak van X pas op 3 april 2020 bij de KvK is geregistreerd. Deze beroepsgrond slaagt.

4.4. Vaststaat dat het college aan X bijstand ingevolge de Tozo heeft toegekend. Het college heeft ter zitting betwist dat gesproken moet worden van gelijke gevallen.

4.4.1. De gevallen van appellant en X zijn wat betreft de volgende aspecten gelijk. Beiden waren op 17 maart 2020 als zelfstandige ingeschreven in het handelsregister bij de KvK, namelijk met de vof. Beiden zijn met een nieuwe rechtsvorm, namelijk een eenmanszaak, en met een nieuw registratienummer begin april, maar met terugwerkende kracht tot 16 maart 2020, ingeschreven bij de KvK met ondernemingen die geheel of gedeeltelijk een voorzetting zijn van de activiteiten van de vof.

4.4.2. Het college heeft gesteld dat X de bedrijfsactiviteiten onder dezelfde handelsnaam heeft voortgezet en dat diens registratie bij de KvK op 3 april 2020 enkel zag op een administratieve wijziging van de rechtsvorm. Appellant daarentegen is gestart met een nieuwe onderneming en heeft zich daartoe op 1 april 2020 bij de KvK geregistreerd. De situatie van X is volgens het college dan ook niet vergelijkbaar met die van appellant. Het college wordt hierin niet gevolgd. Gelet op de voorhanden stukken en het verhandelde ter zitting had appellant samen met X de volledige zeggenschap in de vof en droegen zij ieder voor de helft de financiële risico's daarvan. Vanwege de gevolgen van de coronacrisis hebben appellant en X de samenwerking in de vennootschap onder firma op 16 maart 2020, en dus voor afkondiging van de noodregeling, beëindigd om vervolgens per die datum de bedrijfsactiviteiten als zelfstandig ondernemer ieder voor zich voort te zetten in de vorm van een eenmanszaak. Een dergelijke inschrijvingsplitsing van een vof in twee eenmanszaken in het handelsregister bij de KvK is niet mogelijk. Er moeten twee nieuwe inschrijvingen komen. Dit leidde ertoe dat, nu X de exploitatie van de lunchroom/cateringbedrijf onder dezelfde handelsnaam heeft voortgezet met een nieuw inschrijvingsnummer, appellant de voortzetting van de exploitatie van zijn deel van het cateringbedrijf onder een andere naam diende voort te zetten. Onder de gegeven omstandigheden kan niet worden gezegd dat appellant een nieuwe onderneming is gestart.

Appellant en X waren voor 16 maart 2020, en zijn nadien gebleven, zelfstandig ondernemers die in essentie slechts hun bedrijfsactiviteiten afzonderlijk van elkaar hebben voortgezet.

4.4.3. Dit leidt tot het oordeel dat het college in strijd heeft gehandeld met het beginsel dat gelijke gevallen gelijk moeten worden behandeld. Dit betekent dat het onderhavige besluit tot afwijzing van bijstand ingevolge de Tozo zich niet verdraagt met het gelijkheidsbeginsel. Ook voor appellant dient tot toekenning van bijstand ingevolge de Tozo te worden besloten, omdat hem niet kan worden tegengeworpen dat hij niet op 17 maart 2020 bij de KvK als zelfstandige in het handelsregister was ingeschreven. Gelet hierop behoeven de overige beroepsgronden geen bespreking meer. [...]
Aangevallen uitspraak vernietigd; college dient een nieuwe beslissing op bezwaar te nemen.

[ECLI:NL:CRVB:2021:2158](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Bestuursrecht overig

Studiefinanciering

JnB 2021, 723

CRvB, 01-09-2021, 19/3410 WSF

minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Wsf 2000 1.1 lid 1, 3.8 tot en met 3.13, 9.6

STUDIEFINANCIERING. AANVULLENDE BEURS. Door de dochter van appellant is een aanvraag om een aanvullende beurs ingediend. Met de indiening van die aanvraag is voor de minister de bevoegdheid ontstaan om de inkomensgegevens van appellant te gebruiken voor de vaststelling van de hoogte van de aanvullende beurs. Uit de artikelen 21, aanhef en onder e en f, en 21e van de Algemene wet inzake rijksbelastingen volgt dat toestemming van appellant voor het opvragen van zijn inkomensgegevens niet nodig is.

De stelling van appellant dat de artikelen 3.8 tot en met 3.13 van de Wsf 2000 buiten toepassing moeten worden gelaten wegens strijd met artikel 10 van de Grondwet omdat met de vaststelling van de ouderlijke bijdrage indirect inzicht wordt gegeven in zijn inkomen, slaagt niet. Op grond van artikel 120 van de Grondwet mag de rechter formele wetgeving niet toetsen op haar grondwettigheid.

De omstandigheid dat de familierechter in het verleden het ouderlijk gezag van appellant over zijn dochter heeft beëindigd, betekent niet dat appellant geen ouder (meer) is in de zin van artikel 1.1, eerste lid, van de Wsf 2000.

Aangevallen uitspraak bevestigd.

[ECLI:NL:CRVB:2021:2176](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Vreemdelingenrecht

Terugkeerbesluit

JnB 2021, 724

Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Zwolle, 20-08-2021 (publ. 30-08-2021), NL21.12925 en NL21.13260

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Richtlijn 2008/115/EG 5

EVRM 3

Handvest van de grondrechten van de Europese Unie 4

TERUGKEERBESLUIT. Omvang rechterlijke toetsing aanvullend terugkeerbesluit.

1. [...]

De reikwijdte van de rechterlijke toetsing als tegen een aanvullend terugkeerbesluit beroep wordt ingediend

Op 1 juli 2017 heeft verweerder aan eiser een terugkeerbesluit en inreisverbod opgelegd. Naar aanleiding van de uitspraak van de Afdeling van 2 juni 2021, [ECLI:NL:RVS:2021:1155](#), heeft verweerder een aanvullend terugkeerbesluit genomen, en daarin Suriname genoemd als land waarheen eiser moet terugkeren. [...]

De achterliggende gedachte bij nemen van een aanvullend terugkeerbesluit waarin het land van terugkeer wordt benoemd, is dat het voor een vreemdeling kenbaar moet zijn naar welk land hij mogelijk zal worden verwijderd. Als dat een land is waarin hij vreest voor vervolging of een behandeling in strijd met artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het Handvest, kan hij besluiten asiel te vragen. Maar bij het nemen van een aanvullend terugkeerbesluit hoeft verweerder zich geen rekenschap te geven van eventuele gewijzigde privé- of familieomstandigheden of andere belangen van een vreemdeling. Die zijn (voor zover aangevoerd) betrokken bij het nemen van het terugkeerbesluit. Dat besluit kan in dit geval niet (meer) bij de bestuursrechter worden aangevochten. Als een vreemdeling meent dat gewijzigde privé- of familieomstandigheden of andere belangen reden zouden moeten zijn hem een verblijfsvergunning te verlenen, kan hij ook dan een daartoe strekkende aanvraag doen.

Dat betekent dat de rechter, als tegen een aanvullend terugkeerbesluit beroep wordt ingesteld en afhankelijk van de daartegen aangevoerde gronden, moet toetsen:

- of het besluit zorgvuldig is voorbereid en voldoende is gemotiveerd;
- of verweerder in redelijkheid het daarin genoemde land als land van terugkeer heeft kunnen aanwijzen en
- of het besluit op de juiste wijze is uitgereikt.

[ECLI:NL:RBDHA:2021:9567](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Asiel

JnB 2021, 725

MK ABRS, 31-08-2021, 201904296/1/V2

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

EVRM 3

ASIEL. Iran. Afvallige van de Islam en bekeerd tot het christendom. Van de vreemdeling mag worden verlangd dat hij zich tot het uiterste inspant om te voorkomen dat hij na terugkeer naar Iran de negatieve aandacht van de autoriteiten op zich vestigt. Dit betekent onder meer dat van hem mag worden verlangd dat hij zijn christelijke tatoeage bedekt houdt bij een bezoek aan een islamitisch gebedshuis of andere religieuze plaatsen. Verder mag van hem worden verwacht dat hij, als hij wordt aangesproken op de tatoeage, verklaart dat die tatoeage geen verband houdt met een bekering tot het christendom. De vreemdeling kan dus met een dergelijke tatoeage terugkeren naar Iran zonder daar als gevolg van die tatoeage een risico te lopen op vervolging of ernstige schade.

7.4. In deze zaak is niet in geschil dat de vreemdeling tatoeages op zijn lichaam draagt die permanent zijn en niet zomaar kunnen worden verwijderd. De vreemdeling heeft verklaard dat hij in Iran eerder al verschillende tatoeages had die niets met religie te maken hebben. Hij is toen door de politie aangehouden wegens alcoholmisbruik en door de inlichtingendienst verhoord, waarbij hij is uitgelachen en vernederd wegens zijn tatoeages. Hierna is hij naar Istanbul gereisd, waar hij zich tot het christendom heeft bekeerd en waar hij de tatoeage van een christelijk kruis op zijn vinger heeft laten plaatsen. Vervolgens is hij teruggekeerd naar Iran. Hij heeft verklaard sindsdien geen problemen meer te hebben ondervonden.

7.5. Uit de hiervoor weergegeven landeninformatie die door de staatssecretaris is ingebracht en die door de vreemdeling niet gemotiveerd is weersproken, alsook uit de verklaringen van de vreemdeling, kan niet worden afgeleid dat de enkele omstandigheid dat iemand die een christelijke tatoeage draagt daardoor in Iran voor vervolging heeft te vrezen of een reëel risico op ernstige schade loopt. Dit zou alleen anders kunnen zijn als de vreemdeling de negatieve aandacht van de overheid op zich vestigt of op zich gevestigd krijgt. Van dergelijke negatieve aandacht is echter niet gebleken. De vreemdeling heeft na zijn terugkeer uit Istanbul geen problemen ondervonden.

7.6. Zoals volgt uit 3. tot en met 4.2, heeft de staatssecretaris de door de vreemdeling gestelde afvalligheid en bekering niet ten onrechte ongeloofwaardig geacht. Van de vreemdeling mag dan ook worden verlangd dat hij zich tot het uiterste inspant om te voorkomen dat hij na terugkeer naar Iran de negatieve aandacht van de autoriteiten op zich vestigt. Dit betekent onder meer dat van hem mag worden verlangd dat hij zijn christelijke tatoeage bedekt houdt bij een bezoek aan een islamitisch gebedshuis of andere religieuze plaatsen. Verder mag van hem worden verwacht dat hij, als hij wordt aangesproken op de tatoeage, verklaart dat die tatoeage geen verband houdt met een bekering tot het christendom (vergelijk de Afdelingsuitspraak van 26 januari 2016, [ECLI:NL:RVS:2016:262](#)). De vreemdeling kan dus met een dergelijke tatoeage terugkeren naar Iran zonder daar als gevolg van die tatoeage een risico te lopen op vervolging of ernstige schade.

[ECLI:NL:RVS:2021:1940](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Opvang

JnB 2021, 726

Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Haarlem, 18-08-2021 (publ. 18-08-2021), AWB 21/3702, AWB 21/3701

Centraal Orgaan opvang asielzoekers.

Vw 2000 30a lid 1 a

Rva 2005 9 lid 7, 19 lid 3

OPVANG. VERSOBERDE OPVANG. GRIEKSE STATUSHOUDER. De voorzieningenrechter is van oordeel dat de artikelen 9, zevende lid en 19, derde lid, van de Rva niet op verzoeker van toepassing zijn. Gelet op de hiervoor onder 6.2 weergegeven toelichting op de wijziging van de Rva, ziet deze versoberde opvang op vreemdelingen die een op het eerste gezicht kansarme asielaanvraag hebben ingediend en die een relatief korte periode in de versoberde opvang verblijven. De voorzieningenrechter is van oordeel dat door de uitspraken van de Afdeling van 28 juli 2021 over Griekse statushouders verzoekers asielaanvraag niet meer op dezelfde grond als niet-ontvankelijk kan worden afgedaan. Weliswaar zijn er uitzonderingen, bijvoorbeeld indien een vreemdeling individuele garanties heeft gekregen van de Griekse autoriteiten bij terugkeer naar Griekenland, maar daarvan is hier niet gebleken. Ook een niet-ontvankelijkverklaring op grond van artikel 30a, eerste lid, aanhef en onder d, van de Vw kan niet aan de orde zijn, omdat van een herhaalde aanvraag niet is gebleken. Een kennelijk ongegrondverklaring op grond van artikel 30b, eerste lid, aanhef en onder b, van de Vw kan evenmin aan de orde zijn, omdat ook van een veilig land van herkomst niet is gebleken. De asielaanvraag van verzoeker kan daarom niet meer als ‘kansarm’ in de zin van de toelichting op de wijziging van artikel 9, zevende lid en artikel 19, derde lid, Rva worden aangemerkt. Ook kan de periode van opvang niet meer zonder meer als van relatief korte duur worden aangemerkt. De beroepsgrond slaagt.

[ECLI:NL:RBDHA:2021:9028](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Richtlijnen en verordeningen

JnB 2021, 727

MK ABRS, 25-08-2021, 202001990/1/V3

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Verdrag van Wenen inzake diplomatiek verkeer 2, 4, 7, 9, 10, 39

Verordening (EU) Nr. 604/2013 2, 12, 14

DUBLINVERORDENING. Prejudiciële vraag aan HvJEU of een door een lidstaat op grond van het Verdrag van Wenen inzake diplomatiek verkeer verstrekte diplomatieke kaart een verblijfstitel oplevert.

6. De Afdeling stelt vast dat niet in geschil is dat de autoriteiten van lidstaat X diplomatieke kaarten aan de vreemdelingen hebben verstrekt en dat die kaarten nog geldig waren op het moment dat zij hun verzoeken om internationale bescherming in Nederland indienden. Partijen zijn het er ook over eens dat lidstaat X deze diplomatieke kaarten heeft verstrekt in overeenstemming met het Verdrag van Wenen. Nederland en lidstaat X zijn partij bij het Verdrag van Wenen.

6.1. De vraag is of een door een lidstaat op grond van het Verdrag van Wenen verstrekte diplomatieke kaart een verblijfstitel is als bedoeld in artikel 2, aanhef en onder l, van de Dublinverordening. Een antwoord op deze vraag is nodig om te bepalen welke lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van de verzoeken van de vreemdelingen om internationale bescherming. [...]

9. Het antwoord op de vraag of een op grond van het Verdrag van Wenen verstrekte diplomatieke kaart een verblijfstitel in de zin van de Dublinverordening is, is naar het oordeel van de Afdeling niet eenduidig te geven. Dat antwoord kan niet onmiddellijk uit artikel 2, aanhef en onder l,

van de Dublinverordening, het systeem van die verordening en de relevante regels van het volkenrecht worden afgeleid. Ook is er geen rechtspraak over de Dublinverordening van het Hof die hierover duidelijkheid verschaft. Uit de reactie van de staatssecretaris ter zitting blijkt dat de lidstaten een verschillende praktijk hanteren. Hoewel de Afdeling meent dat in dit geval geen sprake is van een toestemming door de autoriteiten van lidstaat X en dus ook geen verblijfstitel, valt een andere uitleg gelet op de doelstellingen en uitgangspunten van de Dublinverordening niet uit te sluiten.

Prejudiciële vraag

10. De Afdeling ziet gelet op het voorgaande aanleiding het Hof te verzoeken bij wijze van prejudiciële beslissing uitspraak te doen op de volgende vraag:

Moet artikel 2, aanhef en onder I, van de Dublinverordening aldus worden uitgelegd dat een door een lidstaat op grond van het Verdrag van Wenen inzake diplomatiek verkeer verstrekte diplomatieke kaart een verblijfstitel in de zin van die bepaling is?

[ECLI:NL:RVS:2021:1873](#)

Bij deze uitspraak heeft de Afdeling een [persbericht](#) uitgebracht.

JnB 2021, 728

MK ABRS, 01-09-2021, 202001503/1/V1, 202005113/3/V1 en 202102273/1/V1

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Verordening (EU) Nr. 604/2013 considerans punt 5, 9, 19, artikel 18, 27, 29

Awb 8:81, 8:108

DUBLINVERORDENING. Prejudiciële vraag aan HvJEU of een voorlopige voorziening die de Afdeling heeft getroffen op verzoek van de staatssecretaris de overdrachtstermijn in Dublinzaken opschort.

1. Deze verwijzingsuitspraak gaat over de artikelen 29, eerste lid, en 27, derde lid, van Verordening 604/2013 (PB 2013, L 180; hierna: de Dublinverordening). Deze artikelen hebben betrekking op de uiterste termijn waarbinnen een vreemdeling kan worden overgedragen aan de verantwoordelijke lidstaat (hierna: overdrachtstermijn) en op de mogelijkheden om die termijn op te schorten door het instellen van rechtsmiddelen tegen het overdrachtsbesluit. Volgens de huidige jurisprudentie van de Afdeling leidt een door haar voorzieningenrechter op verzoek van de staatssecretaris in hoger beroep toegewezen voorlopige voorziening tot opschorting van de overdrachtstermijn.

De vraag is of de genoemde bepalingen van de Dublinverordening zich tegen dit Nederlandse systeem verzetten. [...]

6.2. In Dublinzaken verzoekt de staatssecretaris in veel gevallen de voorzieningenrechter van de Afdeling om te bepalen dat hij in afwachting van de uitspraak in hoger beroep geen nieuw besluit op de asielaanvraag hoeft te nemen. Verder verzoekt de staatssecretaris in veel zaken de voorzieningenrechter van de Afdeling om te bepalen dat de termijn voor overdracht van de vreemdeling aan de verantwoordelijke lidstaat wordt opgeschort tot na de uitspraak van de Afdeling op het hoger beroep. De Afdeling wijst deze verzoeken toe als zij daar, gelet op de inhoudelijke aspecten van de zaak, reden voor ziet.

7. De artikelen 29, eerste lid, en 27, derde lid, van de Dublinverordening, zouden zich kunnen verzetten tegen de praktijk van de Afdeling, waarin een door haar voorzieningenrechter in hoger beroep toegewezen verzoek van de staatssecretaris om een voorlopige voorziening, leidt tot opschorting van de overdrachtstermijn. Hiervoor is van belang dat het woord "betrokkene" in artikel 27, derde lid, aanhef en onder c, van de Dublinverordening, erop zou kunnen duiden dat het artikel rechtsmiddelen bedoelt te bieden aan vreemdelingen, en niet aan de staatssecretaris. Met de in

artikel 18, lid 1, onder c) of d) genoemde verzoeker of andere persoon is immers een onderdaan van een derde land of een staatloze bedoeld en niet de verantwoordelijke lidstaat of vertegenwoordigers daarvan. Daar komt bij dat de in de Dublinverordening genoemde doelstelling, om snel vast te stellen welke lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van verzoeken om internationale bescherming, niet gebaat is bij de vertraging die in die vaststelling optreedt, als de overdrachtstermijn wordt opgeschort tot aan de uitspraak van de Afdeling op het hoger beroep van de staatssecretaris.

8. Er zijn anderzijds ook aanknopingspunten voor het oordeel dat de Dublinverordening zich niet verzet tegen de praktijk van de Afdeling, waarin een door haar voorzieningenrechter toegewezen verzoek van de staatssecretaris om een voorlopige voorziening, leidt tot opschorting van de overdrachtstermijn. De redenering die pleit voor dit oordeel, wordt hieronder weergegeven. [...]

8.4. Hierop voortbouwend acht de Afdeling zeer goed voorstelbaar dat ook de staatssecretaris in hoger beroep kan verzoeken om bij voorlopige voorziening de overdrachtstermijn op te schorten. Als een vreemdeling een recht heeft op een doeltreffende voorziening in hoger beroep, vloeit hier volgens de Afdeling uit voort dat een dergelijke voorziening ook aan de staatssecretaris toekomt. Als een door de voorzieningenrechter van de Afdeling toegewezen voorlopige voorziening op verzoek van de staatssecretaris niet zou leiden tot opschorting van de overdrachtstermijn, dreigt het instellen van hoger beroep in Dublinzaken voor de staatssecretaris namelijk zinledig te worden. De staatssecretaris heeft immers alleen belang bij de behandeling van zijn hoger beroep zolang de overdrachtstermijn nog niet is verlopen en de staatssecretaris, bij gegrondverklaring van zijn hoger beroep, de vreemdeling alsnog kan overdragen aan de verantwoordelijke lidstaat. De praktijk wijst uit dat het hoger beroep niet in alle gevallen binnen zes maanden kan worden afgehandeld. Bovendien heeft de staatssecretaris na de afhandeling van het hoger beroep nog tijd nodig om de feitelijke overdracht voor te bereiden. [...]

Prejudiciële vraag

9. In het licht van het voorgaande, ziet de Afdeling aanleiding het Hof te verzoeken bij wijze van prejudiciële beslissing uitspraak te doen over de volgende vraag:

Moeten de artikelen 27, derde lid, en 29, van Verordening (EU) nr. 604/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 tot vaststelling van de criteria en instrumenten om te bepalen welke lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van een verzoek om internationale bescherming dat door een onderdaan van een derde land of een staatloze bij een van de lidstaten wordt ingediend (PB 2013, L 180) aldus worden uitgelegd, dat zij zich er niet tegen verzetten dat, als het rechtssysteem van de lidstaat voor zaken als hier aan de orde een tweede aanleg kent, de hoger beroepsrechter, tijdens de behandeling van de zaak, op verzoek van de bevoegde autoriteit van de lidstaat een voorlopige voorziening treft die leidt tot opschorting van de overdrachtstermijn?

[ECLI:NL:RVS:2021:1929](#)

Bij deze uitspraak heeft de Afdeling een [persbericht](#) uitgebracht.

JnB 2021, 729

MK ABRS, 01-09-2021, 202105209/2/V3

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Verordening (EU) Nr. 604/2013 considerans punt 5, 9, 19, artikel 18, 27, 29

Awb 8:81, 8:108

DUBLINVERORDENING. Toegewezen verzoek om voorlopige voorziening van de staatssecretaris leidt naar het voorlopig oordeel van de voorzieningenrechter tot opschorting van de overdrachtstermijn.

2. Zoals de Afdeling in de verwijzingsuitspraak van vandaag ([ECLI:NL:RVS:2021:1929](#)) gemotiveerd heeft uiteengezet, lijkt het haar voorstelbaar dat het antwoord van het Hof van Justitie op de prejudiciële vraag zal zijn dat de Dublinverordening zich niet verzet tegen een nationale regeling op grond waarvan zij op verzoek van de bevoegde autoriteit een voorlopige voorziening treft die leidt tot opschorting van de overdrachtstermijn. De voorzieningenrechter zal daarom in Dublinzaken, in afwachting van dat antwoord, zijn bestaande rechtspraaklijn voortzetten. Dit betekent dat een door hem in hoger beroep toegewezen verzoek om voorlopige voorziening van de staatssecretaris naar het voorlopig oordeel van de voorzieningenrechter leidt tot opschorting van de overdrachtstermijn.

[ECLI:NL:RVS:2021:1936](#)

JnB 2021, 730

MK Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Arnhem, 16-08-2021 (publ. 27-08-2021), NL21.5187
staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Vw 2000 30 lid 1

DUBLINVERORDENING. Malta. Tussenuitspraak. Eiser voert aan dat hij niet naar Malta kan terugkeren vanwege het feit dat hij in (onrechtmatige) detentie zal worden geplaatst, de detentieomstandigheden zeer slecht zijn en er geen mogelijkheid is om tegen de detentie op te komen. Eiser beroept zich daarbij o.a. op het AIDA-rapport over Malta (2019 update) van 23 april 2020 en het rapport van de European Committee for the Prevention of Torture and Inhuman or Degrading Treatment or Punishment (CPT) van 10 maart 2021. Uit deze rapporten volgt dat de kans dat eiser, als Dublinclaimant, bij terugkeer in Malta in detentie zal worden gezet aanzienlijk is. Verder volgt uit de rapporten dat eiser tijdens zijn detentie in omstandigheden terecht zal komen die zeer slecht zijn en dat er onvoldoende effectieve procedurele waarborgen zijn voor eiser om op te komen tegen zijn detentie. Het beeld dat uit de rapporten naar voren komt over de mogelijkheid van detentie, de detentieomstandigheden en de processuele waarborgen tijdens detentie is zo ernstig dat niet zonder meer kan worden uitgegaan van het eerdere oordeel van de Afdeling in haar uitspraak van 2 februari 2021. Uit de rapporten volgt echter ook dat er volgens de Maltese autoriteiten inmiddels verschillende verbeteringen zijn doorgevoerd, zowel in de asielprocedure als in de opvangvoorzieningen (waaronder de detentie, detentieomstandigheden en de procedurele waarborgen tijdens detentie). De rechtbank is van oordeel dat er, gelet op het ernstige beeld dat in eerste instantie uit de rapporten naar voren komt, meer duidelijkheid moet komen over de omstandigheden waaronder eiser na een mogelijke overdracht aan Malta zal worden opgevangen. In dat verband wil de rechtbank weten of de door de Maltese autoriteiten gestelde verbeteringen in het asielsysteem en de detentieomstandigheden daadwerkelijk feitelijk zijn doorgevoerd. De rechtbank wil vervolgens weten of deze verbeteringen ook daadwerkelijk hebben geleid tot een situatie waarbij aannemelijk is dat eiser, als Dublinclaimant, bij terugkeer niet in een situatie terecht komt waarin artikel 3 van het EVRM en artikel 4 van het EU Handvest wordt geschonden. Zolang deze informatie ontbreekt heeft het bestreden besluit geen deugdelijke motivering. Verweerder wordt daarom in de gelegenheid gesteld binnen twaalf weken dit gebrek te herstellen.

[ECLI:NL:RBDHA:2021:9533](#)

JnB 2021, 731

HvJEU (Eerste kamer), 02-09-2021, C-379/20

B tegen Denemarken.

Besluit nr. 1/80 13

ASSOCIATIEOVEREENKOMST TURKIJE. Artikel 13 van besluit nr. 1/80 van de Associatieraad van 19 september 1980 betreffende de ontwikkeling van de Associatie tussen de Europese Economische Gemeenschap en Turkije moet aldus worden uitgelegd dat een nationale maatregel die de leeftijdsgrens waarop het kind van een Turkse werknemer die legaal op het grondgebied van de lidstaat van ontvangst verblijft een verzoek tot gezinshereniging kan indienen van 18 naar 15 jaar verlaagt, een „nieuwe beperking” vormt in de zin van deze bepaling. Een dergelijke beperking kan evenwel worden gerechtvaardigd door de doelstelling om een geslaagde integratie van de betrokken derdelanders te verzekeren, mits de regels voor de uitvoering ervan niet verder gaan dan hetgeen noodzakelijk is om de nagestreefde doelstelling te bereiken.

[ECLI:EU:C:2021:660](https://eur-lex.europa.eu/eli/c/2021/660)

JnB 2021, 732

HvJEU (Derde kamer), 09-09-2021, C-18/20

XY.

Richtlijn 2013/32/EU 40

PROCEDURERICHTLIJN. OPVOLGENDE ASIELAANVRAAG. Het begrip „nieuwe elementen of bevindingen die aan de orde zijn gekomen of door de verzoeker zijn voorgelegd” in de zin van artikel 40, omvat de elementen of bevindingen die zich hebben voorgedaan na de definitieve beëindiging van de procedure die betrekking had op het vorige verzoek om internationale bescherming, alsook de elementen of bevindingen die reeds bestonden vóór de beëindiging van de procedure maar waarop de verzoeker zich niet heeft beroepen. De indiening van het verzoek om heropening van de procedure die betrekking had op het eerste verzoek, kan niet afhankelijk worden gesteld van vervaltermijnen.

12 XY, Iraaks staatsburger en sjiitisch moslim, heeft op 18 juli 2015 een verzoek om internationale bescherming ingediend bij het Bundesamt. Dit verzoek werd bij beslissing van 29 januari 2018 afgewezen. Nadat het laatste beroep in rechte van XY tegen die beslissing bij beschikking van 25 september 2018 van het Verfassungsgerichtshof (grondwettelijk hof, Oostenrijk) is verworpen, is die beslissing definitief geworden.

13 XY heeft zowel zijn verzoek om internationale bescherming als de rechtsmiddelen die hij heeft aangewend tegen de beslissing van 29 januari 2018 tot afwijzing van dat verzoek gebaseerd op het feit dat hij vreesde voor zijn leven in geval van terugkeer naar Irak, omdat hij had geweigerd om te strijden voor sjiitische milities en dat land nog steeds in oorlog was.

14 Op 4 december 2018 heeft XY een volgend verzoek om internationale bescherming ingediend.

15 Ter ondersteuning van dit verzoek heeft hij aangevoerd dat hij tijdens de procedure die betrekking had op zijn vorige verzoek, niet de werkelijke reden voor zijn verzoek om internationale bescherming had opgegeven, namelijk zijn homoseksualiteit. Hij stelde te vrezen voor zijn leven in Irak op grond van zijn seksuele geaardheid, die in zijn land en „door zijn godsdienst” verboden is. Hij heeft aangegeven dat hij pas na zijn aankomst in Oostenrijk en dankzij de ondersteuning van een vereniging waarmee hij vanaf juni 2018 in contact was, besepte dat hij zonder gevaar voor zijn persoon zijn homoseksualiteit kon onthullen. [...]

31 Met zijn eerste vraag wenst de verwijzende rechter in wezen te vernemen of artikel 40, leden 2 en 3, van richtlijn 2013/32 aldus moet worden uitgelegd dat het begrip „nieuwe elementen of bevindingen die aan de orde zijn gekomen of zijn voorgelegd door de verzoeker” in de zin van die bepaling, uitsluitend betrekking heeft op elementen of bevindingen die zich hebben voorgedaan na de definitieve beëindiging van de procedure die betrekking had op een vorig verzoek om internationale bescherming, dan wel of dit begrip ook de elementen of bevindingen omvat die reeds bestonden vóór de beëindiging van die procedure maar waarop de verzoeker zich niet heeft beroepen. [...]

45 Met zijn tweede vraag wenst de verwijzende rechter in wezen te vernemen of artikel 40, lid 3, van richtlijn 2013/32 aldus moet worden uitgelegd dat een volgend verzoek om internationale bescherming kan worden behandeld in het kader van de heropening van de procedure die betrekking had op het vorig verzoek, dan wel of een nieuwe procedure moet worden geopend. [...]

62 Met zijn derde vraag wenst de verwijzende rechter in wezen te vernemen of artikel 40, lid 4, van richtlijn 2013/32 aldus moet worden uitgelegd dat een lidstaat die geen specifieke handelingen ter omzetting van deze bepaling heeft vastgesteld, de inhoudelijke toetsing van een volgend verzoek mag weigeren op grond van de algemeen geldende regels van nationaal bestuursrecht, wanneer de nieuwe elementen of bevindingen die tot staving van dat verzoek zijn aangevoerd, reeds bestonden tijdens de procedure die betrekking had op het vorige verzoek en door eigen toedoen van de verzoeker niet zijn voorgelegd in het kader van die procedure. [...]

Het Hof (Derde kamer) verklaart voor recht:

- 1) Artikel 40, leden 2 en 3, van richtlijn 2013/32/EU [Procedurerichtlijn] moet aldus worden uitgelegd dat het begrip „nieuwe elementen of bevindingen die aan de orde zijn gekomen of door de verzoeker zijn voorgelegd” in de zin van die bepaling, de elementen of bevindingen omvat die zich hebben voorgedaan na de definitieve beëindiging van de procedure die betrekking had op het vorige verzoek om internationale bescherming, alsook de elementen of bevindingen die reeds bestonden vóór de beëindiging van de procedure maar waarop de verzoeker zich niet heeft beroepen.
- 2) Artikel 40, lid 3, van richtlijn 2013/32 moet aldus worden uitgelegd dat de behandeling ten gronde van een volgend verzoek om internationale bescherming kan plaatsvinden in het kader van de heropening van de procedure die betrekking had op het eerste verzoek, mits de regels die voor deze heropening gelden in overeenstemming zijn met hoofdstuk II van richtlijn 2013/32 en de indiening van dat verzoek niet afhankelijk wordt gesteld van de inachtneming van vervaltermijnen.
- 3) Artikel 40, lid 4, van richtlijn 2013/32 aldus moet worden uitgelegd dat een lidstaat die geen specifieke handelingen ter omzetting van deze bepaling heeft vastgesteld, de inhoudelijke toetsing van een volgend verzoek niet mag weigeren op grond van de algemeen geldende regels van nationaal bestuursrecht, wanneer de nieuwe elementen of bevindingen die tot staving van dat verzoek zijn aangevoerd, reeds bestonden tijdens de procedure die betrekking had op het vorige verzoek en door eigen toedoen van de verzoeker niet zijn voorgelegd in het kader van die procedure.

[ECLI:EU:C:2021:710](#)

Bij dit arrest is een [persbericht](#) uitgebracht.

JnB 2021, 733

HvJEU (Grote kamer), 02-09-2021, C-930/19

X tegen België.

Richtlijn 2004/38/EG 13 lid 2

Handvest van de grondrechten van de Europese Unie 20, 21

VERBLIJFSRICHTLIJN. Volgens het Hof bevindt een derdelander die het slachtoffer is geweest van huiselijk geweld door zijn echtgenoot die Unieburger is, zich niet in een situatie die vergelijkbaar is met die van een derdelander die het slachtoffer is geweest van huiselijk geweld door zijn echtgenoot die derdelander is. Daaruit volgt dat een eventueel uit deze twee situaties voortvloeiend verschil in behandeling niet in strijd is met de in het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie verankerde gelijkheid voor de wet.
[C-930/19](#)

Bij dit arrest is een [persbericht](#) uitgebracht.

[Naar inhoudsopgave](#)

Vreemdelingenbewaring

JnB 2021, 734

MK ABRS, 13-08-2021, 202100470/1/V3
staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Richtlijn 2008/115/EG 16 lid 1

VREEMDELINGENBEWARING. Cellencomplex Noord-West te Amsterdam is geen speciale inrichting als bedoeld in artikel 16, eerste lid van de Terugkeerrichtlijn maar voldoet i.c. wel aan de vereisten die daaraan in de tweede volzin van deze bepaling worden gesteld.

1. Deze uitspraak gaat over de vraag of de tenuitvoerlegging van de vreemdelingenbewaring in het Cellencomplex Noord-West te Amsterdam in overeenstemming is met artikel 16, eerste lid, van de Terugkeerrichtlijn. In de eerste volzin daarvan is bepaald dat voor bewaring in de regel gebruik wordt gemaakt van speciale inrichtingen voor bewaring. In de tweede volzin van die bepaling staat dat de onderdanen van een derde land die in bewaring worden gehouden, gescheiden worden gehouden van de gewone gevangenen, indien een lidstaat hen niet kan onderbrengen in een gespecialiseerde inrichting voor bewaring en gebruik dient te maken van een gevangenis. [...]

3. De staatssecretaris en de vreemdeling zijn het erover eens dat het Cellencomplex Noord-West geen speciale inrichting is als bedoeld in artikel 16, eerste lid, eerste volzin, van de Terugkeerrichtlijn. [...]

4.2. Uit het arrest van het Hof van 2 juli 2020, WM, [ECLI:EU:C:2020:511](#), punten 34 tot en met 39, volgt dat de Terugkeerrichtlijn uitzonderingen toestaat op de algemene regel dat vreemdelingenbewaring in een speciale inrichting ten uitvoer moet worden gelegd als de lidstaat wegens de bijzondere omstandigheden van het geval niet aan die regel kan voldoen. Die situatie doet zich in dit geval voor. De vreemdeling is, na een strafrechtelijke aanhouding, op zondag 3 januari 2021 om 16.30 uur in bewaring gesteld. De staatssecretaris moest vervolgens enige tijd worden gegund om een plaats in een huis van bewaring en het vervoer daarnaartoe te regelen. Dat is binnen 24 uur gelukt.

Uit het arrest Pham [\[ECLI:EU:C:2014:2096\]](#), punten 17, 19 en 21, volgt echter dat nooit uitzonderingen mogen worden gemaakt op de regel dat in bewaring gestelde vreemdelingen altijd gescheiden moeten worden gehouden van strafrechtelijk gedetineerden, zelfs niet als een vreemdeling daarmee instemt.

4.3. In zijn schriftelijke uiteenzetting heeft de staatssecretaris toegelicht dat vreemdelingen die in het Cellencomplex Noord-West worden vastgehouden, gescheiden worden ondergebracht van

strafrechtelijk gedetineerden. Er zijn geen gescheiden afdelingen, maar alle gedetineerden hebben een cel alleen voor zichzelf. In zogenoemde luchtverblijven en dagverblijven worden strafrechtelijk gedetineerden niet samen geplaatst met in bewaring gestelde vreemdelingen. Dit beleid wordt met een mondelinge instructie actief uitgedragen binnen het cellencomplex aan de arrestantenbewaarders en overig personeel. Volgens de staatssecretaris voldoet een kortdurend verblijf van in bewaring gestelde vreemdelingen in het Cellencomplex Noord-West hiermee aan artikel 16, eerste lid, tweede volzin, van de Terugkeerrichtlijn. Hij volgt de vreemdeling niet in diens stelling dat hij in het cellencomplex te midden van strafrechtelijk gedetineerden is vastgezet en wijst erop dat de vreemdeling niet heeft onderbouwd dat hij, ondanks de voorzorgsmaatregelen in het cellencomplex, direct of indirect in aanraking is gekomen met strafrechtelijk gedetineerden.

4.4. In zijn reactie op de schriftelijke uiteenzetting betoogt de vreemdeling terecht dat een mondelinge instructie aan het personeel van het cellencomplex onvoldoende waarborgen biedt. Een mondelinge instructie is voor zowel de vreemdeling als de bewaringsrechter niet kenbaar en verifieerbaar. De vreemdeling betwist echter niet dat hij tijdens zijn verblijf in het Cellencomplex Noord-West in de praktijk niet direct of indirect met strafrechtelijk gedetineerden in aanraking is gekomen. Daarom ziet de Afdeling geen reden om in dit geval een schending van artikel 16, eerste lid, tweede volzin, van de Terugkeerrichtlijn aan te nemen. Daarbij weegt de Afdeling mee dat het verblijf van de vreemdeling in het cellencomplex minder dan 24 uur heeft geduurd en dus heel kort is geweest.

[ECLI:NL:RVS:2021:1813](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Procesrecht

JnB 2021, 735

Rechtbank Den Haag, zittingsplaats 's-Hertogenbosch, 27-08-2021 (publ. 27-08-2021),

NL21.6094

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Awb 8:75, 8:75a

Bpb 3 lid 1

PROCESRECHT. PROCESKOSTENVEROORDELING. In dit geval zijn het beroep en de voorlopige voorziening geen samenhangende zaken in de zin van artikel 3 van het Bpb, ondanks het feit dat de rechtsmiddelen zijn aangewend in één ingediend stuk.

7. Anders dan verweerder ziet de rechtbank niet de door verweerder betoogde samenhang die aan een afzonderlijke proceskostenveroordeling in de weg zou staan. In artikel 3, eerste lid, van het Besluit proceskosten bestuursrecht (Bpb) worden samenhangende zaken voor de toepassing van artikel 2, eerste lid, onder a, Bpb beschouwd als één zaak. Uit het tweede lid volgt dat van samenhangende zaken sprake is als van gelijktijdige of nagenoeg gelijktijdig door een of meer belanghebbenden tegen nagenoeg identieke besluiten op vergelijkbare gronden gemaakte bezwaren of ingestelde beroepen.

In dit geval is sprake van één besluit waartegen door eiser twee rechtsmiddelen zijn aangewend. Met het beroep werd vernietiging van het bestreden besluit beoogd en met de voorlopige voorziening opschorting van de rechtsgevolgen van het bestreden besluit waardoor eiser de behandeling van het beroep mag afwachten. Naar het oordeel van de rechtbank zijn het beroep en de voorlopige

voorziening daarom geen samenhangende zaken in de zin van artikel 3 van het Bpb, ondanks het feit dat de rechtsmiddelen zijn aangewend in één ingediend stuk. Daarbij neemt de rechtbank in aanmerking dat de door verweerder aangehaalde uitspraak van de Afdeling van 24 april 2014 ([ECLI:NL:RVS:2014:1522](#)) niet een bestendige jurisprudentielijn weergeeft.

[ECLI:NL:RBDHA:2021:9525](#)

[Naar inhoudsopgave](#)